

Tee Itse

HELPPO

VAIKEUSASTE:

Pääset kokeilemaan erilaisia nikkarintaitojasi. Kattolyhdyn perusrakennetta ei kuitenkaan muuteta, joten sen kuin ryhdyt töihin.

AJANKÄYTTÖ:

Varaa työhön viikko. Tarvitset työhön myös apulaisen ja telineet.

HINTA:

Noin 1 400 €, josta 900 € käytettiin ikkunoihin.

Pitkää ikää *muovista ja kuiduista*

Alumiinilistat
Kestävät pidempään ja suojaavat paremmin.

Muovipuitteet
Kestävät pidempään eivätkä vaadi maalausta.

Kuitusementtilevyt
Kestävät pidempään ja ne voi sovittaa.

Lyijyttömät suojapellit
Kestävät pidempään ja säästävät ympäristöä.

Kunnostamme kattolyhdyn muovipuitteiden, kuitusementtilevyjen, alumiinilistojen ja lyijyttömien suojapeitteiden avulla. Voit unohtaa maalaus- ja paikkaustyöt, sillä nämä materiaalit kyllä kestävät.

Uudet materiaalit kuten kuitusementti, komposiittilaudat ja muoviset ikkunanpuitteet ovat usein paras ratkaisu kunnostettaessa vanhaa taloa. Ne saattavat vaikuttaa hieman persoonattomilta vastahöylättyyn ydinpuuhun ja siveltimenvetoihin verrattuna, mutta materiaaleilla on monta muuta hyvää puolta.

Uudet tuotteet ovat tervetulleita erityisesti hankaliin työkohteisiin, kuten kattolyhtyihin. Enää ei ole tarvetta keikkua korkeuksissa hiomassa ja maalaamassa. Kalliita korjauksia enteileviä merkkejä ei tarvitse etsiä, ja lopputuloksena on ympäristöä säästävä ratkaisu, sillä uudet materiaalit kestävät vuosikausia ilman maalinroiskettakaan.

Tutkimme kattolyhtyjen rakenteen. Vaikka puiset puitteet vaihtuvat muovisiin ja lyijylliset pellitykset lyijyttömiin, talon tyyli säilyy. Uudet pienaikkunat sopivat lyhtyihin ja kattoon jopa entisiä paremmin!

Muovipuitteet – ei maalaamista

Nykyaikaiset muovipuitteiset ikkunat muistuttavat puisia, eristävät yhtä hyvin - eikä niitä tarvitse maalata.

Muoviset ikkunapuitteet **sopivat erityisesti kohteisiin, joita on hankala huoltaa**, kuten kattolyhtyihin. Nykyaikaisia muovisia puitteita ja teräsprofilein varustettuja karmeja ei enää juuri erota puisista, ja aiemmat kylmäsiltaongelmat ovat nekin taakse jäänyttä aikaa. Ikkunat on pestävä ja saranat voideltava, mutta niitä ei koskaan tarvitse maalata. Vanhat, monesti maalatut puupuitteet voi toimittaa kierrätykseen.

1 Leikkaa ikkunankarmi osiin. Vanha karmi on poistettu ja se korvataan uudella. Vanhat pysty- että vaakakarmit sahataan osiin vaurioiden minimoimiseksi.

2 Irrota karminosat kattolyhdyn rungosta. Ne voi purkaa sorkkaraudalla. Jos vanhat naulat ja ruuvit eivät irtoa, ne voi katkaista puukkosahalla, jossa on metalliterä.

3 Nyt vanhan karmin saa irti. Kun kaikki karminosat on irrotettu, ikkuna-aukko raivataan huolellisesti puhtaaksi vanhoista nauloista ja muista rakenteesta ehkä törröttävistä osista.

4 Asenna uusi karmi. Ennen kuin nostat sen paikalleen, kiilaa aukon alareuna niin, että alakarmi asettuu täysin vaakasuoraan. Tue karmin kolme pystyosaa alareunasta asennusvaiheessa.

5 Kiilaa karmi paikalleen. Vanha ikkuna-aukko ei koskaan ole täysin suora, joten kiilaa karmi aluksi vain paikalleen ja hienosäädä sivukarmeja, kunnes ne ovat pystysuorassa ja yhtä etäällä sivuista.

6 Asenna kiilat molemmille puolille. Kun kiilaat ikkunan, se on kiilattava sekä sisä- että ulkopuolelta, jos mahdollista. Kun kiilaat sekä sisältä että ulkoa, ikkuna ei pääse putoamaan asennusvaiheessa.

7 Poraa karmiruuveille reiät. Kun olet kiilannut saranoiden kohdalta, esiporaa 8 mm:n poralla karmin ja kiilojen läpi jokaisen saranan kohdalta. Multipora on hyvä porattaessa muovia, terästä ja puuta.

8 Kiinnitä karmi 110 mm:n karmiruuveilla karmin läpi kiiloihin ja tolppaan jokaisen saranan läpi. Tarkista, että pysty- ja vaakalinjat pitävät, ja että karmi ei taivu, kun ruuvaat sen kiinni.

Kun asennat ikkunapuitteen, ohjaa alasarana paikalleen sormillasi ja yläsarana silmämääräisesti arvioiden.

Lyijyttömät suojapellit – selvästi helpommat

Kumista ja alumiinista valmistetut suojapeitteet säästävät ympäristöä ja ne on yksinkertaisempi asentaa kuin vanhat lyijypitoiset pellitykset.

Lyijypitoisia suojapeitteitä ei enää saa käyttää katto-lyhdyissä, ellei kyse ole suojellusta rakennuksesta. Lyijy kuuluu, ja raskasmetallina sitä ei ole syytä päästää ympäristöön. Lyijylle on vaihtoehtoja, esim. tanskalainen Perform Fast Flash –synteettinen kumi, jota on vahvistettu bitumisidosteisella alumiiniverkolla. Se painaa vain kolmanneksen, sitä voi muotoilla – ja se on itseliimautuvaa.

1 Poista vanhat pellit. Irrota ne tukevalla askarteluveitsellä ja puhdista kattotiilet ja puuosat levästä, sammaleesta ja liasta. Hio tai pese, jos tarpeen. Pintojen tulee olla kuivia, ennen kuin työtä jatketaan.

2 Työnnä uutta suojapeitettä paikalleen ikkunan alle. Jätä takapinnan kalvo vielä tässä vaiheessa paikalleen, jotta peite ei asennettaessa takerru kiinni.

3 Merkitse tarvittavat viillot ja leikkaa. Kun peite on paikallaan, voit merkitä, miten sitä pitää leikata, jotta sen saa kiilausten yms. ympärille. Leikkaa levysaksilla, lintusaksilla tai vankalla veitsellä.

4 Tarkista, onko viillot tehty oikein, kun kalvo on yhä paikallaan. Vedä napakkaa, elastista kangasta tarvittaessa hieman. Sen pitää sopia tarkasti liimattavan pinnan päälle heti ensimmäisellä asennuskerralla.

5 Liimaa suojapeite. Poista kalvon ylin osa ja työnnä kankaan reunaa mahdollisimman pitkälle karmin alle, mieluiten 5 cm. Kun myöhemmin tiivistät sauman, rako on tehokkaasti sateelta ja lumelta suojassa.

6 Painele peitettä poimujen pohjalle hieromalla se hyvin kiinni. Aloita poimun päältä ja painele kangas kärsivällisesti paikalleen niin, että se kiinnittyy kunnolla ja on tiiviisti kattopäällysteessä kiinni.

7 Sivujen suojapeitteiden täytyy yltää 10 cm katto-lyhdyn yli. Vedä tähän kohtaan merkkiviiva. Kun lyhdyn sivut myöhemmin katetaan kuitusementtilevyillä, ne yltävät vähintään 5 cm suojapeitteen yli.

8 Sovita sivujen peitteitä niin, että ne työntyvät ylhäällä kattotiilien, huovan ja muun vettä pois kuljettavan pinnan alle, alhaalla alimman suojapeitteen yli. Poista lyhtyä vasten oleva kalvo.

9 Paina suojapeitettä paikalleen lyhdyn sivuille. Muotoile peitteeseen oikea muoto kattotiiliä vasten. Nosta irrallaan olevaa peitteen puolikasta, poista viimeinen kalvo ja liimaa peite kiinni.

10 Leikkaa sivukappaleiden alareunat. Merkitse ja leikkaa sivukappaleet niin, että alareuna myötäilee vaakakappaletta. Paina peite tiiviisti alustaan, poista viimeinen kalvo ja liimaa peite.

Kuitusementti – sovittuu itsestään

Kevyet kuitusementtilevyt on nopea asentaa, ja ne kestävät vuosikymmeniä vain silloin tällöin tehtävän huoltopesun turvin.

Katolla käytettävät kuitusementtilevyt ovat useimmille tuttuja, ja ne näyttävät kestävän katolla vuosikymmeniä. Sama materiaali toimii vieläkin paremmin pystypinnoilla, varsinkin kattolyhydyissä. Vuoden 1987 jälkeen kuitusementti ei ole sisältänyt enää asbestia, vaan ainoastaan vaarattomia muovi- tai selluloosakuituja. Levyjä on saatavana erivärisinä, eikä niitä tarvitse maalata. Niitä myydään lautoina ja levyinä, ja pintakuviointimallit vaihtelevat jonkin verran.

1 Vaihda vanhat tuulilaudat uusiin kestopuisiin. Pura tuulilaudat ja muut puuosat varovasti, jotta voit merkitä uusien lautojen paikat käyttämällä vanhoja lautoja mallina.

2 Maalaa tuulilaudat. Ennen pitkää ne katetaan edestä kuitusementtilevyillä ja suojataan päältä alumiinilistoilla, sen sijaan kepeat reunat jäävät näkyviin.

3 Kiinnitä uudet tuulilaudat lyhytyn heti, kun maali on kuivunut. Tämä on tarpeen, koska kuitusementin tehtävänä on vain peittää – tuulilaudat sulkevat katon reunan tiiviisti ja tarkasti.

4 Sahaa vinojen sivujen kuitusementtilevyt. Mittaa jokainen kappale: levyjen pitää yltää 5 cm suojapeitteiden yli. Levyt kuluttavat sahanterää, joten asennamme upotussahaan kuluneimman terämme.

5 Ota levy mukaasi ylös ja merkitse ruuvien paikat koko reunaan korkeintaan 30 cm:n välein. Esiporaa ruuveille reiät 5 mm:n yleisporalla.

6 Kiinnitä levy värjätyillä ruuveilla, jotka sisältyvät Cembitin levytoimitukseen. Porakoneen momentti kannattaa säätää niin, että levy kiinnittyy yhtä lujasti jokaisesta ruuvista.

7 Sahaa ja kiinnitä etuosan levyt. Ne saavat työntyä 10 mm ikkunakarmin yli ja sivulevyn päälle kulmassa. **VINKKI:** Kiinnitä ruuvit siististi suoraan linjaan kulman ympäri.

8 Kata ikkunan yllä oleva kolmio ja tuulilaudat kuitusementillä. Sahaa osat niin, että ne työntyvät hieman alustan yli ja johtavat veden pois. Mukana tuleva tiivistenauha takaa tuuletuksen levyjen takana.

Telineet, tikkaat ja valjaat ovat katolla tarpeen. Ne ehkäisevät putoamisen.

Bitumikermi ja listat – hyvin tiivis pinta

Nykyaikainen itsekiinnittyvä bitumikermi on helppo asentaa, ja tuulilautoja suojaavien alumiinilistojen kanssa koko rakenne saadaan näin paljon paremmin suojattua.

Pulverimaalatut alumiinilistat ovat kattolyhdylle hyväksi. Ne suojaavat tehokkaasti allaan olevia tuulilautoja, sekä muita puurakenteita, sillä ne ohjaavat sadeveden pois bitumikermiltä. Pulverimaalattu pinta on todella kestävä, eikä sen maalaamista tarvitse miettiä. Bitumikermi on perinteinen ratkaisu, ja sen itsekiinnittyvä alapinta on uskomattoman helppo asentaa. Kaksikermirakenne suojaa rakenteita vuosikymmeniä.

1 Harjaa ja puhdista vanha huopakatto sammaleesta ja levästä. Se on hyvässä kunnossa, joten sen voi jättää paikalleen. Riittää, kun se katetaan uudella itsekiinnittyvällä bitumikermillä.

2 Kiinnitä kolmiorimat katon ja tuulilautojen liitospintaan. Sijoita tuulilautojen ruuvit niin, että kermiin ei synny reikiä. Profiliin ansiosta kermi ei vaurioidu, kun sitä taivutetaan tuulilautojen pintaan.

3 Leikkaa rullasta sopiva pala kermiä niin, että se ylittää räystäältä räystäälle harjan yli. Tämä on helpoin tehdä parin pukin päällä. Asenna kermi ja viillä sen yläreuna, jotta voit vuotoilla sen tuulilautapintaan.

4 Taita kermi reunaan taaksepäin ja poista suojakalvo. Nyt voit vähän kerrallaan painaa koko reunan paikalleen kolmiorimojen päälle ja tuulilautojen sivupintaan.

5 Kiinnitä kermi reuna tuulilautaan galvanoituilla huopanauloilla. Kiinnitäme naulat 10 cm:n välein, jotta kermi saadaan tiiviisti kiinni. Kiinnitä myös vastakkainen reuna, seuraava vuota peittää naulat.

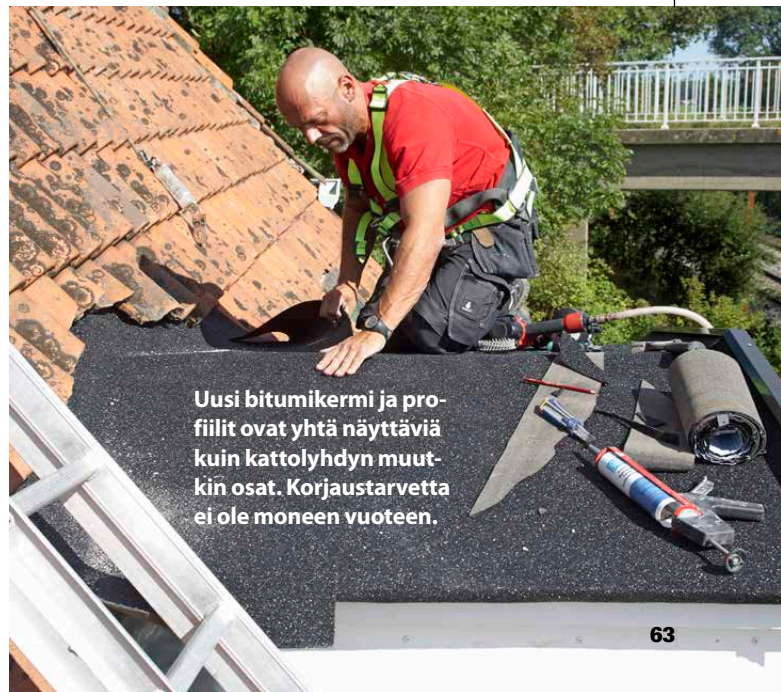
6 Asenna seuraavat vuodot kattotiilien alle. Vanha kermi on hyvässä kunnossa, joten riittää, että uusi kermi sijoittuu muutamia senttimetrejä tiilien alle. Liimaa kiinni ja naulaa kuten aikaisemmin.

7 Leikkaa alumiinilistat niin, että yläpinnan liitoksesta tulee pystysuorat, mikä sopii tuulilautojen linjoihin. Tähän kohteeseen on valittu mustat pulverimaalatut alumiinilistat.

8 Kiinnitä listat. Paina ensin hieman kattoliimaa tai vahvaa asennusliimaa tuulilaudalle, ja paina sitten lista liimaan. Kiinnitä lista tuulilautaan huopanauloilla noin 30 cm:n välein.

Uusi bitumikermi ja profiilit ovat yhtä näyttäviä kuin kattolyhdyn muutkin osat. Korjaustarvetta ei ole moneen vuoteen.